

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

3. Incarnationis Christi Maiestas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Gratia Angelorū. D. Aug. l. 12. de ciu. Deit. c. 9.

Gloria Angelorū.

Officium Angelorū.

rum molitor. Deus erat in Angelis condens natura. Et largiens gratiam, vasa myrthea dices, aut crystallina ab ipso vniuersitatis artifice coparata, & omnibus artis enucleata lenocigijs, in qua diuinitatis riuus, tanta, & tam inuitata donorum fragrantia depluerent. Denique si gloriam considerabis, quæ gratiarum amplitudinem est consequuta, toties in Deū videbis amoris similitudine transfusos, atq; absorptos, tum in hoc felicitatis domicilio fidos terrarum ministros, nostræ salutis propugnatores, depulsores miseriarum, auspices felicitatis, Ducēs, altores, pædagogos, & vt summatim dicam, amore germanos, seruos obsequio, auctoritate patres.

rebat. Plena omnia stupris, et edibus, inquinatissimis voluptatibus, immanitate belluarum. Quicquid auaritia in tapinis, luxuries in flagitijs, quicquid in nocturnis bacchationibus potenter, quicquid in fastu supercilio, insanis honoribus arrogancia potuerat, hoc totum effuderat. Scilicet penè ipse iam coelo gignarum more admouebantur, vt beatorum excluderentur domicilia, cum interim terti, vecordes, & impij mortales impellati in propriorum liberum ceruicis sic victimaria, miscellorum infantium primo cruore, inferorum aras resperebant, & inter funestissimas epulas, nidoreque coctorum patuulorum, quos ipsi suo sanguine genitos huius lucis & sursu priuant, & pulabantur.

Incarnationis Christi maiestas.

CAPVT III

Verum enimvero cum multa sint in diuinis istius plenissima maiestatis, persona tamen Christi Domini, vna est totius Christianæ doctrinæ caput, & omnium argumentorum seminatium, à qua multiplicium curricula sermonum explicantur, & in quam omnia longe, lateque sparsa reuoluuntur. Num vero quoties incarnatum Deum dicimus, toties purissimi Angelorum cætus obstupescunt, toties horrore perfunduntur mortales, toties contemiscunt inferi? O profundissimam consiliorum caliginem! o mysteriorum maiestatem! iacebat humana natura in æterni squalioris sordibus, turpis, lacera, deformata, eruentis ipsis Dæmonum pedibus protrita, atque conculcata: nullius timor numinis, nulla inferorum suspicio, religionis sensus nullus. Erant omnes pietatis igniculi in hominum mentibus restincti, & quasi in ipso fomite præfocati: Vbique Dæmonum simulachra, Dæmonum aræ, Dæmonum templa, & quod dicere pethorresco, in ipsis excisis, atque funestatis Dei altaribus, Dæmonum vexilla, trophæa, triumphales arcus fulgebant. Terrarum orbis luctuosissima facies partim foedissimè lupanatis, in quod omnes omnium libidinum sentinæ defluerant, partim etiam amphiteatri cuiusdam ex scelerum colluue, Christi, & humano cruore macerati, speciem præfe-

rebat. Plena omnia stupris, et edibus, inquinatissimis voluptatibus, immanitate belluarum. Quicquid auaritia in tapinis, luxuries in flagitijs, quicquid in nocturnis bacchationibus potenter, quicquid in fastu supercilio, insanis honoribus arrogancia potuerat, hoc totum effuderat. Scilicet penè ipse iam coelo gignarum more admouebantur, vt beatorum excluderentur domicilia, cum interim terti, vecordes, & impij mortales impellati in propriorum liberum ceruicis sic victimaria, miscellorum infantium primo cruore, inferorum aras resperebant, & inter funestissimas epulas, nidoreque coctorum patuulorum, quos ipsi suo sanguine genitos huius lucis & sursu priuant, & pulabantur.

Natura humana calamitosa ante verbi incarnationem.

Theodoreti in ser. de legibus habet multa de hoc tetro, & deformi mundi statu ante Christum.

Dei in demum nostris inuenit. Clorip. emicant. parat. florum. rari. d. naturam.

verum similitudine paruulos capiant, labrum poculi modica caruncula obductum pufionis ori supponunt, quod mihi videtur praetantissimus doctor his verbis expressisse.

3. Proffer. Sicut lac non transit nisi per carnem, ut paruulum pascat, qui panem edere non potest: Sic nisi sapientia Dei, qua panis est Angelorum, ad homines dignaretur venire per carnem, nemo ad verbi contemplandam diuinitatem posset accedere. Quia ergo lux non poterat comprehendere, ipsa lux mortalitatem subiit tenebrarum, & per similitudinem carnis peccati participationem dedit luminis veri.

Aug. ep. 7. Sed quod magis mireris, hoc corpusculo vestitus, nihil immutatus fuit Deus. Homo quippe ad Deum accessit, Deus a se non recessit, s. Leo ser. nec hominem consumpsit, sed ita assumpsit, ut non naturaliter nec inferiorem naturam consumeret glorificatione, nec superiorum numeret assumptione. quod ingeniosissima similitudine Sanctus Augustinus declarauit.

Aug. l. 1. de doctrina Christi. Sicut cum loquimur, ut id quod in animo gerimus, in audientis animum per aures carneas illabatur, fit sonus verbum, quod corde gestamus, & locutio vocatur, nec tamen in eandem sonum cogitatio nostra conuertitur, sed apud se manens integra, formam vocis qua se infinet auribus, sine aliqua labe suae mutationis assumit. Ita verbum Dei non commutatam, caro tamen factum est, ut habitet in nobis.

Iob. 38. E. Merito itaque sanctissime Iob, mirabaris, & querebas, Quis conclusit ostium mare? quis vero alius, nisi rerum omnium parens, qui in ipso mundi nascentis exordio tantam, & tantam late diffusam aquarum molem, tanquam in vte circumclusit: nunc autem in exhaustum illud aeternae sapientiae pelagus tam paruus Virginis vtero circumscriptus? Quis posuit nubem vestimentum eius, & caligine quasi pannis infantia obvoluit? quis? nisi, qui hac corporis nostri nubecula his tam fragilibus, & prope nullis artibus Deum immensam delineauit? Quem vultem constituit, nisi stupendam illam vniouem silentio potius venerandam, quam verborum multitudinem praedicandam? Verè Domine hoc est opus tuum, opus (inquam) tuum, de quo Propheta dixerat, consummationem & abbreviationem faciat Dominus in medio terra.

Natiuitas ipsa in tanta rerum spoliatione, atque humilitate plena dignitatis.

CAPVT IV.

Cerne deinde quae vitae primordia, qui progressus, qui exitus fuerit Deo, qui hac operosissima mundi totius molitione in cunas hominis fuerat machinatus, non est inuentus in diuersorio vllus angulus, qui caeli depositum exciperet. Primum sibi lectulum stravit in praesepe animalium, postremum in patibulo furciferorum. Cogita illam agrestem domunculam, desertam, semirutam, frigidae tempestati, ventorumque flatibus vndique peruiam, quam tamen crebrae de caelo faces magna dignitate circumuestiunt, Ita hic sanctus Hieronimus est vna Tarpeia, qua de caelo sapiens fulminata, ostendit quod Deo displiceat. Grande aliquid intus geritur, & quod humana mens capere non possit. Virgo scilicet inter palustres tugurioli cannas, & pecorum anhelitus, fundit ex vtero regem Angelorum.

Praesepe descriptio. Et domuncula.

Hieron. ad Marcell. ep. 18.

Proh sanctam fidem! quae puellae species? haecine diua est, an radius diuinitatis? habitus quidem pauperulae mulieris, sed vultus auctus. Quae frontis maiestas? quae genarum modestia? quis fulgor oculorum? quae venustas oris? quot, & quam caelestes gratiae in ista facie renident?

B. Virginis elegantia.

Hic vero renellus, & lactens, qui Matris affusus pectori tam molliter appetit vbera, filiolus est Virginis, Deus humano corpusculo vestitus, gestatur quidem ut paruulus; sed adoratur ut Deus, paruulus in praesepe, immensus in caelo, vilis in pannis, in stellis gloriosus. Tam tenerae manus orbem rotant, tam parui ocelli solem illuminant, tam exigui pedes calcant inferos. Sed interim perflant venti, & in tenellos artus paruuli nulla elementia desaeuiunt, quando & ipse nostra causa voluit vitam a supplicijs aulpicari. Heu seuos infantiae labores! heu rerum omnium inopiam! Heu tolerantiam filij, heu misericordiam Matris!

Vide S. Fulgent. ser. 5. de Epiph.

In Christi infantia labores exclamatio.

Sed qui vitae telam ab istis rerum asperitatibus orsus fuerat, eandem aetum nobis laboribus totam pertexuit. In ipsis adhuc materis visceribus delitescens, profani imperato-